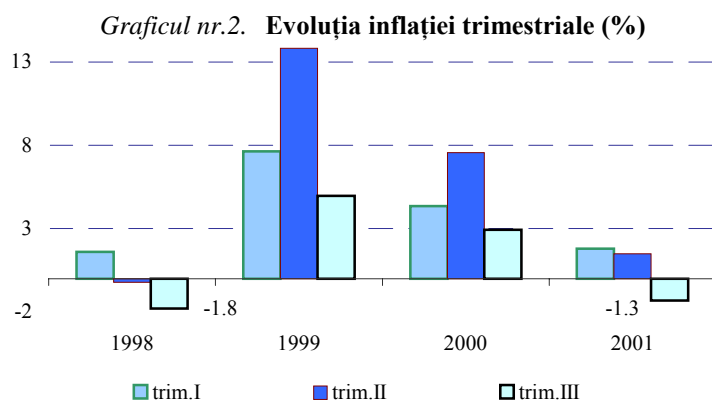
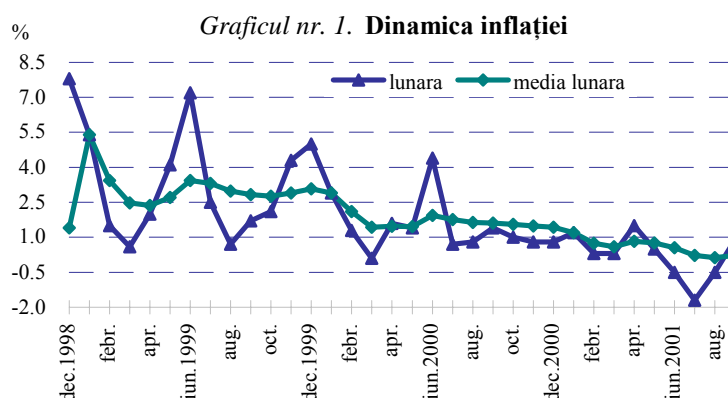

Sinteza monetară nr.9*2001

Septembrie

Inflația

În luna septembrie 2001 prețurile de consum au crescut față de luna august cu 0.9 la sută (graficul nr. 1), inclusiv la produsele alimentare cu 1.1 la sută, la mărfurile nealimentare cu 0.7 la sută, la serviciile prestate populației cu 0.5 la sută.

De la începutul anului curent prețurile de consum au crescut cu 1.9 la sută, cu o rată medie lunară de 0.2 la sută.

Nivelul inflației în trimestrul III, 2001 a constituit minus 1.3 la sută. O situație similară a fost înregistrată în trimestrul III, 1998 - minus 1.8 la sută (graficul nr. 2).

Ratele dobânzii – instrumente principale de reglementare monetară

În baza dinamicii indicelui prețurilor de consum, indicatorilor monetari și macroeconomici, Consiliul de Administrație al BNM a aprobat la 27.09.2001 ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM:

- ✓ **rata de bază**, aplicată pentru operațiunile REPO de cumpărare a hârtiilor de valoare de stat (HVS), pe termen de două luni, efectuate în cadrul operațiunilor de piață deschisă ale BNM – 16.0 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la facilitatea de lombard - 21.0 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la creditele “overnight” – 25.0 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la depozitele acceptate de BNM de la băncile comerciale – 3.0 la sută anual;
- ✓ rata de bază la creditele acordate de BNM pe termen lung (mai mult de 5 ani) - 14.8 la sută anual.

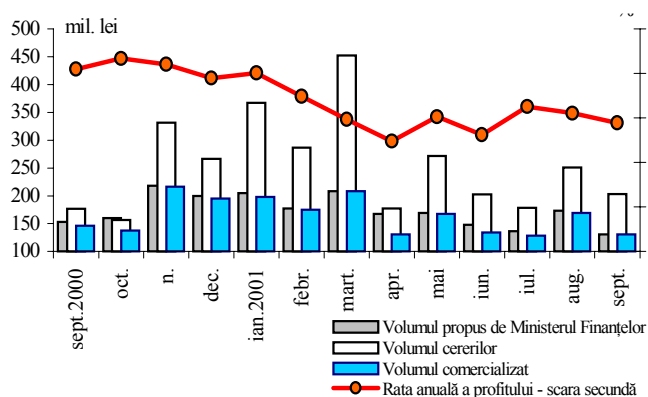
De menționat că, rata de bază, ratele la facilitatea de lombard și la creditele “overnight” ca și în luna precedentă s-au diminuat cu un punct procentual.

Operațiunile pe piața hârtiilor de valoare de stat

În scopul neutralizării surplusului de lichiditate din circulație, generat de creșterea activelor externe ale BNM și diminuarea normelor rezervelor obligatorii, Banca Națională a Moldovei în cadrul *operațiunilor de piață deschisă* a efectuat operațiuni de vânzări definitive ale HVS din portofoliul propriu în valoare nominală de 78.1 mil. lei. Cererea băncilor comerciale față de titlurile de stat propuse de BNM pentru vânzări definitive a depășit oferta cu 23.9 mil. lei, constituind 118.9 mil. lei. Rata efectivă medie ponderată a profitului la HVS comercializate prin intermediul acestor operațiuni a constituit 7.37 la sută anual.

Piața primară a HVS în luna septembrie s-a caracterizat prin scăderea ofertei

Graficul nr. 3. Totalurile licitațiilor de comercializare a HVS pe piața primară

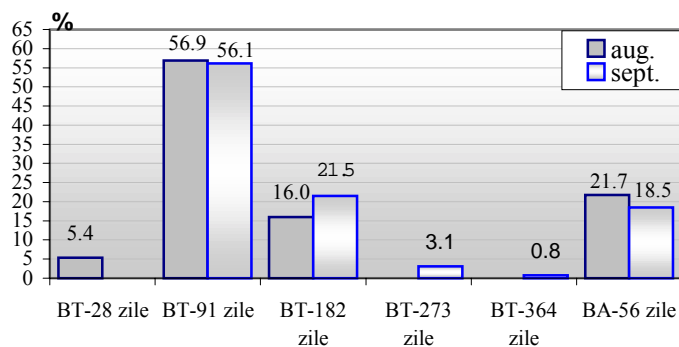
titlurilor de stat până la volumul lunar minimal pentru acest an de 130 mil. lei (graficul nr. 3). Concomitent volumul total solicitat de băncile comerciale la licitații a însumat 203 mil. lei, ca rezultat, volumul propus a fost comercializat în întregime. Față de luna precedentă, volumul HVS adjudecate s-a micșorat cu 23.0 la sută, sau cu 38.8 mil. lei.

Din bonurile plasate, sectorului bancar i-au revenit 97.3 la sută, sau

cu 3.1 puncte procentuale mai mult față de luna august. Respectiv, s-a micșorat ponderea HVS procurate de clienții băncilor.

În structura HVS comercializate în luna septembrie, spre deosebire de luna anterioară, bonurile cu termenele de circulație de 28 zile au fost substituite prin titlurile cu scadența de 273 și 364 zile, iar ponderea bonurilor comercializate pe termen de 182 zile s-a majorat cu 5.5 puncte procentuale (graficul nr. 4).

Graficul nr.4. Structura HVS comercializate pe piața primară în august-septembrie 2001

Modificările structurale au avut

drept consecință majorarea termenului mediu ponderat până la scadență al HVS emise de la 94 zile în august până la 110 zile în luna septembrie.

De menționat faptul că, în pofida creșterii ponderii bonurilor cu termene de circulație mai îndelungată, rata nominală a profitului la HVS, manifestând o tendință de scădere continuă, în medie s-a micșorat cu 1.1 puncte procentuale față de luna precedentă, constituind 14.42 la sută.

Răscumpărările HVS plasate la licitații și ajunse la scadență în luna septembrie au constituit 107.9 mil. lei. Volumul hârtiilor de valoare de stat aflate în circulație (din cele plasate la licitațiile desfășurate pe piața primară) la finele lunii a însumat 496.7 mil. lei, depășind cu 22.1 mil. lei nivelul înregistrat la situația din 31.08.2001. Comparativ cu 01.01.2001 volumul de HVS în circulație s-a majorat cu 122.6 mil. lei la prețul de vânzare-cumpărare, încadrându-se în limita sursei de finanțare a deficitului bugetului, preconizată de la vânzarea hârtiilor de valoare de stat (136 mil. lei).

La data de 30 septembrie 2001 în Sistemul de înscrieri în conturi (SIC) au fost înregistrate și se aflau în circulație HVS în valoare nominală de 2357.7 mil. lei, sau cu 16.3 mil. lei mai mult față de 31.08.2001.

Tabelul nr.1. HVS în circulație după deținători la sfârșitul perioadei (%)

	sept. 2000	oct.	n.	dec.	ian. 2001	febr.	mart.	apr.	mai	iun.	iul.	aug.	sept.
În portofoliul BNM și în calitate de gaj	81.5	83.0	82.5	82.9	78.7	77.2	78.5	79.2	78.2	77.7	79.9	79.4	75.9
În portofoliul băncilor comerciale	17.4	15.9	16.1	15.7	20.1	21.6	20.6	19.7	20.8	21.3	19.5	20.0	22.7
În portofoliul clienților băncilor	1.1	1.1	1.4	1.4	1.2	1.2	0.9	1.1	1.0	1.0	0.6	0.6	1.4

Spre deosebire de luna august, în perioada de analiză s-a consemnat o creștere a activității participanților pe piața secundară. Volumul total al tranzacțiilor de vânzare – cumpărare efectuate cu HVS pe piața respectivă s-a majorat de 1.4 ori față de luna precedentă, constituind 33.5 mil. lei.

În aceeași perioadă, operațiunile REPO interbancare și-au menținut tendința de diminuare, micșorându-se cu 1.7 mil. lei și înregistrând un total de 3.3 mil. lei.

În structura HVS comercializate de către participanții pieței secundare, cele mai lichide hârtii de valoare de stat au continuat să fie cele cu termenul până la scadență între 28 și 91 zile, deși ponderea lor în volumul total s-a redus de la 82.3 la sută în august până la 58.8 la sută în luna gestionară.

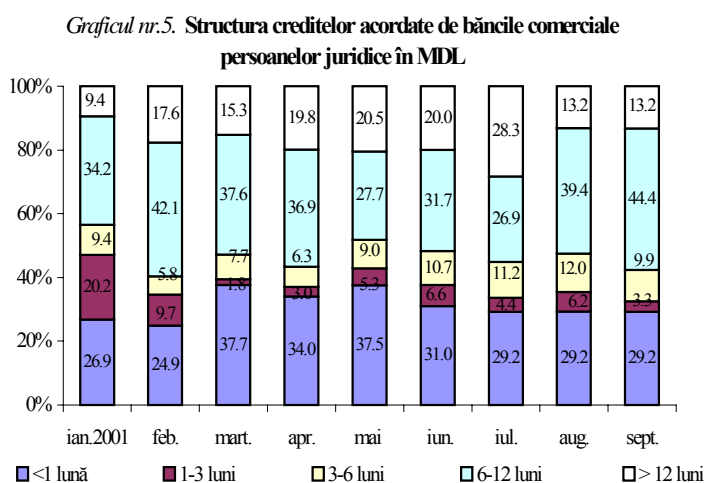
Rata medie ponderată a profitului în perioada de analiză s-a micșorat cu 3.3 puncte procentuale, alcătuind 9.36 la sută anual.

Piața creditelor și a depozitelor

Luna septembrie se caracterizează prin majorarea cu 113.7 mil. lei (4.2 la sută) a **soldului creditelor în economie**, care a constituit la 28.09.2001 suma de 2827.0 mil. lei. Această sporire a avut la bază creșterea creditelor în lei cu 5.6 la sută (89.0 mil. lei) și al celor în valută străină cu 2.2 la sută (24.7 mil. lei).

Majorarea soldului creditelor acordate în MDL a fost condiționată atât de creșterea soldurilor creditelor acordate întreprinderilor private cu 93.0 mil. lei (7.5 la sută), cât și a celor acordate populației cu 0.6 mil. lei (cu 0.4 la sută). Însă, s-au redus soldurile creditelor acordate întreprinderilor de stat cu 4.8 mil. lei (cu 2.4 la sută).

Volumul de credite noi acordate în MDL în septembrie a crescut față de luna anterioară cu 40.9 mil. lei și a constituit 285.0 mil. lei. Această majorare a fost cauzată de creșterea volumului creditelor acordate persoanelor juridice și fizice cu 17.3 la sută (40.7 mil. lei) și 2.4 la sută (0.2 mil. lei), respectiv.

Cota-parte a creditelor acordate persoanelor juridice a constituit 96.7 la sută din volumul total. Cele mai atrăgătoare au fost creditele pe termen de la 6 luni până la 12 luni, care s-au acordat cu rata medie de 26.55 la sută în volum de 122.3 mil. lei. Ponderea lor s-a majorat cu 5.0 puncte procentuale față de luna precedentă. Totodată, s-a micșorat ponderea creditelor de

la 1 lună până la 3 luni – cu 2.9 puncte procentuale și a celor de la 3 luni până la 6 luni – cu 2.1 puncte procentuale.

În luna septembrie rata medie a dobânzii a scăzut atât la creditele acordate persoanelor juridice - cu 1.7 puncte procentuale, constituind 26.50 la sută, cât și a celor acordate persoanelor fizice - cu 3.4 puncte procentuale, constituind 28.33 la sută.

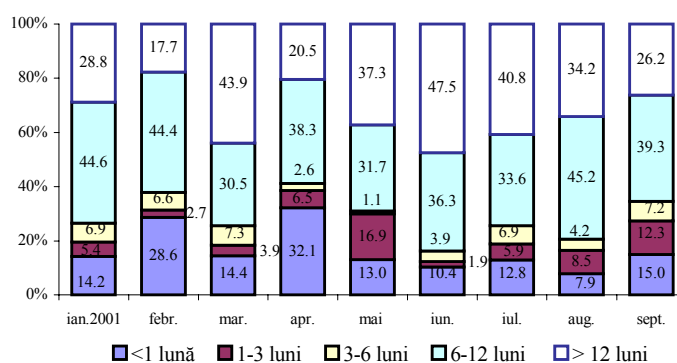
Tabelul nr. 2. Dinamica creditelor acordate de băncile comerciale (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșitul lunii			Credite acordate				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
		volumul	volumul		volumul	dobânda, %	volumul	dobânda, %
Decembrie 2000	2291.2	1358.8	932.4	374.3	248.2	32.37	126.1	15.08
Ianuarie 2001	2271.7	1324.0	947.7	220.1	132.2	30.93	87.9	16.43
Februarie	2292.1	1352.2	939.9	339.2	234.7	30.73	104.5	15.48
Martie	2374.2	1375.0	999.2	405.4	244.9	29.85	160.5	14.65
Aprilie	2412.9	1402.8	1010.1	341.1	247.4	29.19	93.7	15.12
Mai	2466.9	1441.0	1025.9	352.7	218.9	29.28	133.8	13.84
Iunie	2543.8	1472.0	1071.8	372.0	224.9	29.59	147.1	14.31
Iulie	2586.9	1517.2	1069.7	383.4	265.9	28.69	117.5	15.14
August	2713.3	1587.7	1125.6	383.3	244.1	28.30	139.2	13.63
Septembrie	2827.0	1676.7	1150.3	419.4	285.0	26.56	134.4	13.30

Soldul creditelor în valută străină, exprimat în MDL, s-a majorat față de luna anterioară cu 24.7 mil. lei (2.2 la sută), recalculat în dolari SUA a avut loc aceeași creștere, motivând acest fapt prin stabilitatea leului.

Volumul creditelor acordate în valută străină a constituit 134.4 mil. lei (10.4 mil. USD), cu 0.4 mil. USD mai puțin decât în august. Rata medie a dobânzii la aceste credite s-a micșorat cu 0.3 puncte procentuale. Cota - parte majoră (39.4 la sută) a creditelor în valută străină acordate la termen persoanelor juridice, ca și în luna precedentă, revine creditelor de la 6 până 12 luni (cu rata medie de 12.72 la sută), deși ponderea lor s-a redus cu 5.9 puncte procentuale. De asemenea, s-a redus vădit ponderea creditelor acordate de peste 12 luni – cu 8.0 puncte procentuale.

Graficul nr. 6. Structura creditelor în valută străină acordate de băncile comerciale persoanelor juridice

În perioada de analiză **soldul depozitelor** existente în sistemul bancar s-a majorat cu 2.1 la sută față de august 2001 și a constituit 2724.4 mil. lei. Creșterea lor a fost cauzată de sporirea depozitelor în MDL cu 80.0 mil. lei (5.7 la sută), atunci când depozitele în valută străină s-au redus cu 24.1 mil. lei (1.9 la sută).

Soldul depozitelor la vedere în MDL s-a majorat cu 5.9 la sută (36.0 mil. lei), ca urmare a majorării disponibilităților agenților economici cu 5.5 la sută (31.1 mil. lei) și a depozitelor persoanelor fizice cu 10.9 la sută (4.8 mil. lei).

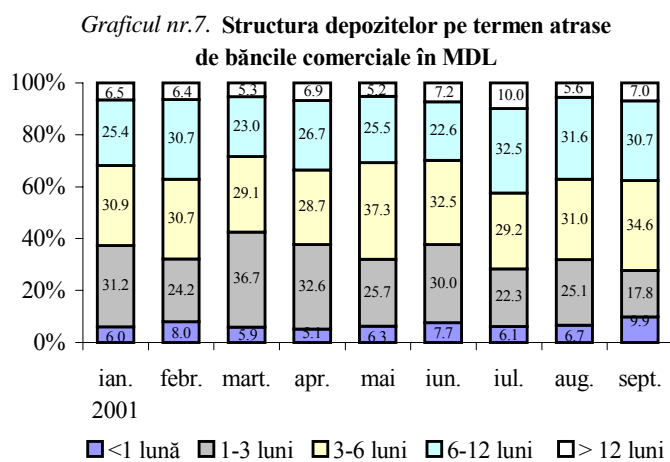
Soldul depozitelor la vedere în valută străină s-a redus cu 1.6 la sută (7.9 mil. lei), pe seama scăderii disponibilităților în conturile la vedere ale agenților economici în volum de 9.7 mil. lei și a creșterii disponibilităților în conturile la vedere ale persoanelor fizice în volum de 1.8 mil. lei.

În conturile la vedere în MDL au fost atrase noi depozite în sumă de 3851.9 mil. lei, iar în valută străină – 2336.1 mil. lei.

Tabelul nr. 3. Dinamica depozitelor la vedere în băncile comerciale (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșitul lunii			Depozite la vedere		
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL	în valută străină
Decembrie-2000	861.9	493.8	368.1	7604.1	4358.5	3245.6
Ianuarie-2001	897.5	431.9	465.6	6652.9	2954.1	3698.8
Februarie	909.0	465.2	443.8	6465.3	3148.4	3316.9
Martie	880.4	484.4	396.0	6741.4	3456.3	3285.1
Aprilie	888.3	481.9	406.4	6462.8	3478.1	2984.7
Mai	932.6	475.5	457.1	6367.5	3576.1	2791.4
Iunie	895.8	479.2	416.6	6791.5	3482.6	3308.9
Iulie	950.0	532.4	417.6	6803.0	3776.4	3026.6
August	1104.8	610.6	494.2	6075.4	3580.8	2494.6
Septembrie	1132.9	646.6	486.3	6188.0	3851.9	2336.1

Soldul depozitelor la termen în MDL s-a majorat cu 5.5 la sută (44.1 mil. lei) din contul sporirii depozitelor persoanelor juridice cu 6.3 la sută (8.7 mil. lei) și celor ale persoanelor fizice – cu 5.3 la sută (35.4 mil. lei).

Volumul depozitelor la termen atrase în MDL în septembrie a constituit 123.5 mil. lei (cu 10.6 la sută mai mult față de luna august). Pentru perioada de analiză depozitele pe termen de la 3 luni până la 6 luni au avut cea mai mare pondere de 34.6 la sută, care s-a majorat cu 3.6 puncte procentuale în comparație cu luna august. Concomitent, s-a redus esențial (cu 7.3 la sută) ponderea depozitelor atrase pe termen de la 1

lună până la 3 luni (graficul nr.7).

În luna septembrie dobânda medie la depozitele la termen în lei s-a redus cu 0.2 puncte procentuale față de nivelul lunii precedente și a constituit 19.81 la sută (17.50 la sută pentru persoane juridice și 20.37 la sută pentru persoane fizice față de 16.68 la sută și 21.05 sută, corespunzător, în august). Cele mai atractive pentru persoanele fizice, ca și în luna precedentă, au fost depozitele pe termen de 3-6 luni (dobândă medie de 19.54 la sută, în volum de 37.8 mil. lei).

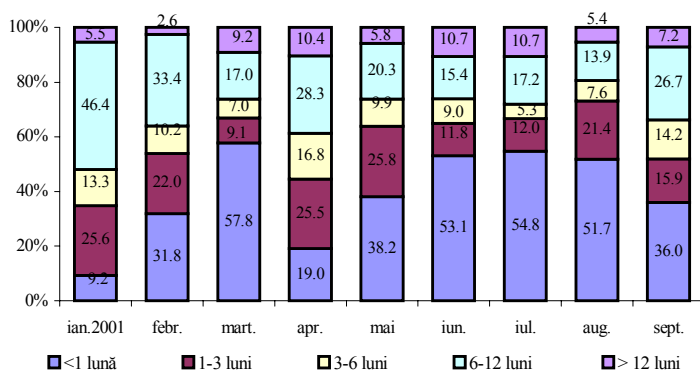
Tabelul nr. 4. Dinamica depozitelor la termen în băncile comerciale (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșitul perioadei			Depozite la termen				
	Total	în MDL	în valută străină	Total	în MDL		în valută străină	
		volumul	volumul		volumul	dobânda, (%)	volumul	dobânda, (%)
Decembrie 2000	1178.3	551.2	627.1	179.6	84.3	23.86	95.3	5.41
Ianuarie-2001	1222.3	600.2	622.1	206.6	86.6	24.46	120.0	4.83
Februarie	1239.6	617.2	622.4	176.8	92.4	24.28	84.3	5.02
Martie	1286.9	635.5	651.4	286.5	102.3	22.57	184.2	4.80
Aprilie	1367.9	676.4	691.5	188.6	94.0	22.23	94.6	5.07
Mai	1439.1	720.8	719.1	254.4	100.4	21.72	154.0	4.08
Iunie	1514.2	736.4	777.8	295.3	93.8	20.19	201.5	4.03
Iulie	1522.3	754.9	767.4	356.2	121.3	20.65	234.9	4.29
August	1563.6	801.1	762.5	322.8	111.7	20.05	211.1	3.70
Septembrie	1591.6	845.2	746.4	265.1	123.5	19.81	141.6	3.80

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a micșorat cu 16.1 mil. lei, alcătuind 746.4 mil. lei. Această reducere a fost rezultatul diminuării cu 14.9 la sută a soldului depozitelor persoanelor juridice și creșterii cu 2.0 la sută a celui a persoanele fizice.

În perioada gestionară, volumul **depozitelor la termen atrase în valută străină** s-au redus cu 32.9 la sută (69.5 mil. lei). Cea mai mare pondere au avut-o depozitele pe

Graficul nr.8. Structura depozitelor la termen atrase de băncile comerciale în valută străină

perioada de până la 1 lună, care a constituit 36.0 la sută și a scăzut cu 15.7 puncte procentuale (graficul nr.14). Aceste depozite au fost atrase cu o dobândă medie de 3.07 la sută. Totodată, a crescut cota - parte a depozitelor de la 6 până la 12 luni – cu 12.8 puncte procentuale.

În perioada de referință, dobânda medie la depozitele în valută străină s-a majorat cu 0.1 puncte procentuale, constituind 3.8 la sută (inclusiv, la persoanele juridice a rămas aceeași, iar la persoanele fizice s-a redus cu 0.2 puncte procentuale, alcătuind 3.31 și 4.13 la sută, respectiv).

Masa monetară

Masa monetară (M3) pe parcursul lunii septembrie s-a majorat cu 175.9 mil. lei, iar agregatul monetar M2 (masa monetară în lei) - cu 200.0 mil. lei.

Creșterea indicatorului (M3) a fost determinată de majorarea numerarului în circulație cu 119.3 mil. lei (7.6 la sută), precum și a volumului depozitelor totale cu 55.9 mil. lei (2.1 la sută). De menționat că, creșterea depozitelor totale este rezultatul sporirii cu 80.0 mil. lei (5.7 la sută) a depozitelor în moneda națională și reducerii cu 24.1 mil. lei (1.9 la sută) a celor în valută străină. Exprimare în USD, ultimele s-au micșorat cu 1.8 mil. USD. Ponderea lor în volumul total al masei monetare s-a diminuat cu 1.7 puncte procentuale față de luna august, ajungând în septembrie la 27.9 la sută.

Actiunile externe nete (conv.) deținute de sistemul bancar s-au majorat cu 18.0 mil. USD, totalizând 97.4 mil. USD. În structură s-a consemnat sporirea activelor externe nete deținute de BNM (cu 18.2 mil. USD) și diminuarea (cu 0.2 mil. USD) a celor deținute de băncile comerciale.

Actiunile interne nete pe sistemul bancar s-au diminuat cu 44.4 mil. lei (1.4 la sută).

În luna septembrie datoria Guvernului față de sistemul bancar s-a diminuat cu 46.2 mil. lei, inclusiv datoria Guvernului față de BNM cu 56.7 mil. lei. Reducerea datoriei Guvernului a fost determinată de depășirea încasărilor Guvernului asupra cheltuielilor (2.2 mil. lei) și de vânzarea HVS din portofoliul BNM (77.9 mil. lei). Totodată, creșterea cererii de plăți față de Guvern a fost cauzată de micșorarea

depozitului valutar al Guvernului cu 7.4 mil. lei, ca urmare a onorării datoriei externe de stat și de răscumpărarea HVS în volum de 16.3 mil. lei, procurate anterior de băncile comerciale.

Pe parcursul perioadei de referință au fost reperfectate creditele acordate anterior de către BNM Ministerului Finanțelor în sumă de 668.6 mil. lei.

Volumul creditelor alocate în economie s-a majorat cu 113.7 mil. lei (4.2 la sută). Această dinamică a fost condiționată atât de creșterea volumului creditelor în MDL cu 88.9 mil. lei, cât și a celui în valută străină cu 24.8 mil. lei (exprimate în USD cu 2.0 mil. USD).

În luna de referință datoria creditoare a băncilor comerciale față de BNM s-a diminuat cu 3.2 mil. lei și a constituit 96.8 mil. lei. Micșorarea acesteia a fost determinată de rambursarea creditelor în sumă de 1.1 mil. lei și achitarea dobânzii la credite în sumă de 2.1 mil. lei.

Ponderea creditelor acordate băncilor comerciale de către BNM în volumul creditului intern pe BNM s-a menținut la nivelul lunii august - 5.4 la sută. Ponderea resurselor acordate de BNM băncilor comerciale în volumul total al creditelor în economie s-a redus cu 0.3 puncte procentuale și a constituit 3.4 la sută.

Schimbările în structura masei monetare sunt reflectate în tabelul nr.5:

Tabelul nr.5. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei

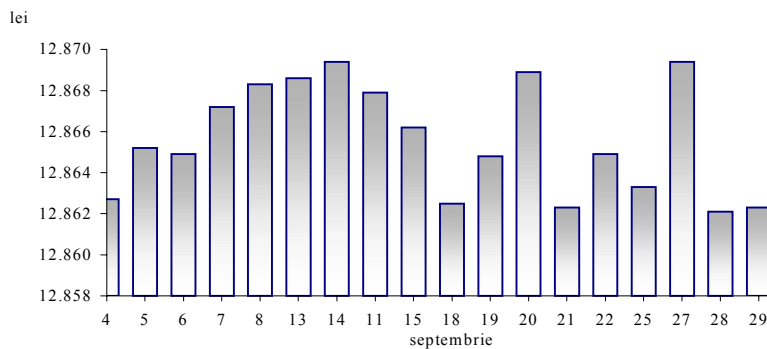
Componentele masei monetare	Dec.2000	Pond.	Ian. 2001	Creșt.	Pond.	Aug.2001	Creșt.	Pond.	Sept.2001	Creșt.	Pond.
MASA MONETARA	3509.6	100	3518.9	0.3	100	4247.6	6.7	100	4423.5	4.1	100
BANI IN CIRCULATIE	1469.3	41.9	1398.9	-4.8	39.8	1578.6	4.8	37.2	1698.0	7.6	38.4
DEPOZITE LA VEDERE	493.8	14.1	431.9	-12.5	12.3	610.6	14.7	14.4	646.6	5.9	14.6
- ale persoanelor juridice	468.8	13.4	408.4	-12.9	11.6	566.3	14.7	13.3	597.5	5.5	13.5
- ale persoanelor fizice	25.0	0.7	23.5	-6.0	0.7	44.3	14.5	1.0	49.1	10.8	1.1
DEPOZITE LA TERMEN SI PE TERMEN LUNG	551.1	15.7	600.2	8.9	17.0	801.1	6.1	18.8	845.2	5.5	19.1
- ale persoanelor juridice	99.1	2.8	123.9	25.0	3.5	137.7	10.3	3.2	146.4	6.3	3.3
- ale persoanelor fizice	452.0	12.9	476.3	5.4	13.5	663.4	5.3	15.6	698.8	5.3	15.8
DEPOZITE IN VALUTA STRAINA	995.2	28.3	1087.7	9.3	30.9	1256.8	6.1	29.6	1232.7	-1.9	27.9
- ale persoanelor juridice	535.8	15.2	589.3	10.0	16.7	605.5	9.6	14.3	568.2	-6.2	12.8
- ale persoanelor fizice	459.4	13.1	498.4	8.5	14.2	651.3	2.9	15.3	664.5	2.0	15.0
INSTRUMENTELE PIETEI MONETARE	0.2		0.2			0.4			1.1		

Piata valutară

Pe parcursul ultimelor luni politica valutară a Băncii Naționale a Moldovei a fost orientată spre atenuarea fluctuațiilor excesive ale cursului de schimb al monedei naționale în termeni nominali și reali, consolidarea și menținerea rezervelor valutare internaționale la un nivel acceptabil pentru acoperirea a cel puțin trei luni de import, deservirea continuă a datoriei externe a statului și asigurarea eficienței politicii monetare și valutare.

În luna septembrie *cursul oficial* de schimb al leului moldovenesc (MDL) față de dolarul SUA (USD) a înregistrat o tendință de apreciere de la 12.8645 pentru 1 USD la începutul lunii până la 12.8623 pentru 1 USD la finele lunii (graficul nr. 9).

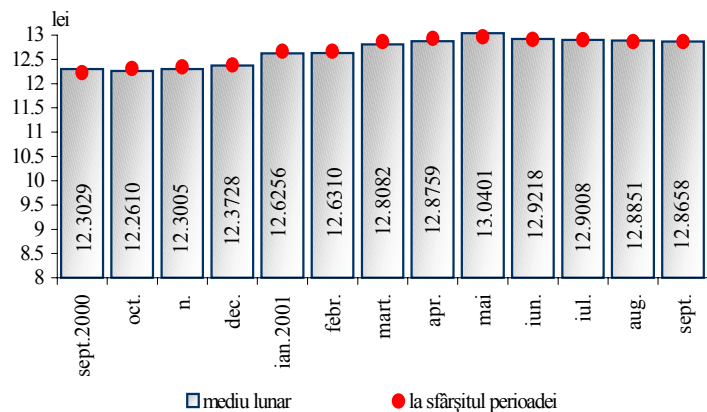
Graficul nr.9. Evoluția cursului de schimb MDL/USD în septembrie 2001

De la începutul anului 2001 leul moldovenesc a marcat o depreciere cu 3.9 la sută în termeni nominali și cu 1.9 la sută în termeni reali. Comparativ cu luna precedentă MDL în termeni nominali s-a menținut relativ stabil, iar în termeni reali s-a apreciat cu 0.9 la sută.

Cursul oficial mediu lunar de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în luna septembrie comparativ cu luna precedentă s-a apreciat de la 12.8851 lei până la 12.8658 lei pentru 1 USD (graficul nr. 10).

Graficul nr.10. Cursul de schimb MDL/USD

Volumul total de dolari SUA tranzacționați în luna de referință pe piața interbancară de către bănci a constituit 66.3 mil. USD, majorându-se față de luna august cu 4.2 mil. USD. Volumul net al operațiunilor Băncii Naționale a Moldovei pe piața interbancară a fost de 21.9 mil. USD (vânzarea – 0, cumpărarea – 21.9 mil. USD).

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a apreciat de la 0.4388 lei în luna august până la 0.4369 lei pentru 1 rublă rusească în luna septembrie anul 2001. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească constituia 0.4373 lei pentru 1 rublă rusească, iar la sfârșitul lunii – 0.4366 lei.

Casele de schimb valutar și punctele de schimb valutar ale băncilor comerciale în septembrie curent au cumpărat 38.2 mil. USD, 3.9 mil. mărci germane, 18.9 mil. ruble rusești, 3375.6 mil. lei românești, 1.2 mil. hrivne ucrainene și au vândut 12.6 mil. USD, 2.6 mil. mărci germane, 8.6 mil. ruble rusești, 3466.7 mil. lei românești, 1.7 mil. hrivne ucrainene.

Cursul de schimb al leului moldovenesc la punctele și casele de schimb valutar în general a reflectat aceeași tendință ca și cursul oficial al monedei naționale, excepție fiind perioada 11-14 septembrie, în care s-a înregistrat o apreciere temporară.

Stocul datoriei publice directe și garantate de stat la situația din 30.09.2001 a constituit 1001.46 mil. USD (inclusiv creditele acordate de FMI).

Stocul datoriei externe s-a micșorat în mărime nominală cu 3.78 mil. USD. Deprecierea cursului dolarului SUA comparativ cu alte valute a contribuit la creșterea stocului datoriei externe cu 2.66 mil. USD.

Plățile pentru datoria directă și garantată prevăzute conform graficului pe luna septembrie au constituit:

1) pentru datoria directă – 7.24 mil. USD:	2) pentru datoria garantată – 0.04 mil. USD:
- dobânda – 2.13 mil. USD;	- dobânda – 0.04 mil. USD.
- principalul – 5.11 mil. USD.	

În luna de referință pentru datoria directă au fost efectuate plăți de principal în sumă de 6.26 mil. USD și de dobândă în sumă de 2.07 mil. USD. La creditele Băncii Mondiale s-a achitat suma de 1.81 mil. USD, ce urma să fie achitată în luna august. Pentru aceleași credite în luna septembrie nu s-a achitat 0.643 mil. USD.

Pentru datoria garantată nu s-a efectuat plata dobânzii în mărime de 0.04 mil. USD. În luna de gestiune Ministerul Finanțelor a achitat o sumă arierată din luna iunie în mărime de 0.184 mil. USD, ce constituie principalul la creditul acordat de BERD societății Vininvest.

Stocul datoriei negarantate de stat la 30.09.2001 constituia suma de 244.0 mil. USD (sursa: DMFAS 5.2.).

Stocul arieratelor la datoria directă și garantată de stat la 30.09.2001 însuma 4.7 mil. USD.